

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAPs Forretningsudvalg fredag den 13. juni 2009.

Styrk den antikapitalistiske EU-modstand!

Det er vanskeligt at give resultatet af valget den 7. juni 2009 en entydig fortolkning. Dels fordi kombinationen af den relativt lave stemmedeltagelse i forhold til et folketingsvalg og usikkerheden om, hvem den samtidige afstemning om tronfølgerloven egentlig trak til stemmeurnerne, gør det svært at aflæse de afgivne stemmers repræsentativitet for befolkningen som helhed. Og dels fordi der kan læses i hvert fald to forskellige akser ind i valgresultatet: en traditionel folketingspolitisk højre/venstre-akse og en EU-akse.

Selvom et EU-valg ikke umiddelbart kan overføres til et folketingsvalg, er højrefløjen - i et traditionelt folketingspolitisk perspektiv - blevet styrket, mens venstrefløjen blev svækket. S/SF/R-blokken gik tilbage med 5,3 %, mens VKOI-blokken gik frem med 11,3 %. Samtidig fortsætter polariseringen i de to blokke fortsætter med henholdsvis SF's og DF's markante fremgange.

Når det gælder EU-aksen er der også tale om en polarisering, ja, endda en dobbelt af slagsen. Dels var der en samlet fremgang på 5,8 % til de mest begejstrede EU-tilhængere (SF og R) samtidig med, at der også var en samlet fremgang på 3,8 % til de mest EU-kritiske partier (DF, Junibevegelsen og Folkebevægelsen). Og dels fordelte den hårde EU-kritik sig på henholdsvis DF med 15,3 % af stemmerne og Folkebevægelsen mod EU med 7,2% af stemmerne.

De meget høje personlige stemmetal med over 100.000 stemmer til både Morten Messerschmidt, Dan Jørgensen, Margrete Auken, Bendt Bendtsen, Jens Rohde og Søren Søndergaard viser, at EU-valget i høj grad også handlede om personer.

Alligevel kan der udledes 3 ting fra valgresultatet:

- 1) De to såkaldt "blokke" i dansk politik står fortsat nogenlunde lige overfor hinanden. Trods finanskrise og øget arbejdsløshed er det ikke lykkedes S/SF/R-blokken at skabe afstand til regeringsblokken.
- 2) Modstanden i den danske befolkning overfor EU er ikke blevet mindre, snarere tværtimod. Men vægten i modstanden er over en årrække flyttet fra centrum venstre til højrefløjen. Alligevel giver det de forenede EU-partier problemer med bl.a. afskaffelsen af den retslige undtagelse, forsvarsundtagelsen og undtagelsen fra euroen.
- 3) Polarisationen i det danske samfund fortsætter, hvilket viser sig ved, at "midten" svækkes. Det peger frem mod, at de kommende år i højere grad vil være præget af konfrontation end af stabilitet.

For Enhedslisten var Folkebevægelsens fremgang fra 5,2 % til 7,2 % svarende til 168.035 stemmer en god nyhed. Folkebevægelsen er ikke en socialistisk liste og favner i sagens natur bredere end Enhedslisten. Men i EU-valgkampen fremførte Folkebevægelsen synspunkter, som stort set også er Enhedslistens. Dermed har Folkebevægelsens valgkamp og valgsejr været med til at fastholde og synliggøre den demokratiske, sociale, solidariske og bæredygtige EU-modstand over for DF's reaktionære modstand, og den har givet en større legitimitet og et større rum til Enhedslistens modstand mod EU.

I mange andre EU-lande har anti-kapitalistiske partier stillet op selvstændigt, og selvom ikke alle opnåede nok opbakning til et mandat, har det været en vigtig politikudviklende og platformskabende proces, hvad angår et mere langsigtet perspektiv om at formulere alternativer til EU. De erfaringer bør Enhedslisten inddrage i kommende diskussioner om EU-politik og strategi.

Men skal det udnyttes kræver det, at Enhedslisten bruger denne situation som et udgangspunkt for at fremføre hele sin socialistiske kritik og vision i forhold til EU. Det kræver også, at Enhedslisten begynder at indgå i et mere forpligtende samarbejde med de andre anti-kapitalistiske partier i EU. Det værste der kan ske er, hvis der opstår en arbejdsdeling, hvor EU overlades til Folkebevægelsen, mens Enhedslisten koncentrerer sig om resten. Mere end nogensinde er der behov for at EU afdækkes som et af kapitalens helt centrale redskaber til at gennemtvinge sin kriseløsning, hvor opnåede sociale og demokratiske rettigheder angribes og undermineres. Mere end nogensinde er der behov for at pege på arbejderbefolkningernes kampenhed på tværs af grænserne - i såvel som udenfor EU – som et helt nødvendigt alternativ til at give EU-systemet mere magt.

Den linje, Socialdemokraterne og SF gik til valg på og nu får lov at praktisere i de kommende fem år – at gøre op med den grundlæggende modstand mod EU til fordel for EU-positiv linje – betyder, at de højst sandsynligt vil fortsætte med at indgå kompromisser med de store højrefløjs-grupper, som vil forringe forholdene for almindelige mennesker rundt omkring i EU's medlemslande. Og muligheden for at landes befolkninger går til modstand og siger nej til at følge direktiverne fra Bruxelles har de allerede afskrevet som et udtryk for nationalisme. Den mulighed er det nu alene op til Enhedslisten at agitere og arbejde for. Det kan Enhedslisten bedst gøre ved at trække på erfaringerne fra vores anti-kapitalistiske kammerater i resten af EU, og ved kontinuerligt at arbejde for fælles udvikling af politik og kampstrategier i samarbejde med partier som f.eks. NPA i Frankrig, Ezquirda Anticapitalista i Spanien, Bloquo Ezquirda i Portugal, SSP i Skotland.

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAPs Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail kan du bestille den på sap@sap-fi.dk